

Сумський державний
університет –
провідний заклад
вищої освіти
України

Жовтень-листопад 2018 р. * Розповсюджується безкоштовно

№ 7–8 (390–391)

РЕЗОНАНС

ГАЗЕТА СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

**ПРІОРИТЕТ
ЯКОСТІ
ЗАБЕЗПЕЧУЄ
УСПІШНІСТЬ –**

таку назву має вступне слово ректора А. Васильєва до ювілейного видання, що присвячене 70-річчю СумДУ і є його логотипом та хронікою сьогодення, альманахом і збірником статей-розповідей про різносторонні напрями діяльності, досягнення й потенціал університету. Авторський колектив, розуміючи історичну відповідальність, надав книзі не лише рекламно-інформаційного характеру, а й скрупульозної точності у викладенні подій і фактів. Видання має формат чотирьох візитівок, що розкривають непересічний шлях утворення, сучасність і перспективи нашого закладу освіти: «Безперервний розвиток», «Вагомість результатів», «Джерела мудрості та знань», «Поширення діяльності».

2018-й, ювілейний рік, університет зустрів як класичний, багатопрофільний, із пріоритетом наукової та міжнародної діяльності, що базуються на потужній інноваційній інфраструктурі, а також як розвинений науково-навчально-виробничий комплекс.

«Безумовне досягнення останнього п'ятиріччя, – зазначає ректор, аргументуючи сутність назви, – входження СумДУ до авторитетних каталогів кращих дослідницьких університетів світу (близько 1 000 ЗВО) від рейтингів Times Higher Education і Шанхайського. Це визначення СумДУ рейтингом QS у ТОП-групі (3 % університетів світу) як такого, що має високу дослідницьку продуктивність. А також – вихід на позиції 101–150 серед «молодих» вишів світу, що «стрімко зростають».

Значущою подією минулого п'ятиріччя, та й усієї історії вишу назвав А. Васильєв приєднання до університету Української академії банківської справи шляхом її реорганізування, що відкрило нові можливості для підвищення якості освітніх і наукових послуг, усебічного розвитку особистості. Єдиний колектив – колектив однодумців об'єднаного вишу – упевнено демонструє відданість філософії безперервного розвитку: нові спеціальності, нові напрями наукових досліджень, нові досягнення. І головне – пріоритет якості, реалізування принципу: будемо успішний університет заради успішності його випускника. Насамкінець ректор висловив щире подяку всьому колективу, ветеранам університету, усім, хто своєю творчою працею, успішним навчанням формує імідж, славу СумДУ.

Вітання від волонтерів – с 8.

Фінальна сцена святкового концерту – с 3.

СУЧАСНЕ ОБЛИЧЧЯ СУМСЬКОГО

Фрагментом під такою назвою з Візитівки першої «Безперервний розвиток», мабуть, найлогічніше презентувати ювілейне видання в «Резонансі». Із кожним роком обличчя університету змінюється на краще, додаються нові риси, що роблять його ще привабливішим. Рухатися проти невпинного плину часу нелегко, але СумДУ завдяки багатьом чинникам це вдається. Відтак змінюватимуться й відомості, цифри та факти, що наводяться у розділі ювілейного видання під такою назвою, уже сьогодні на сайті університету можна спостерігати такі зміни, звісно, на краще, а на момент підготовки книги до видання вони такі...

В університеті навчається близько 15 тисяч осіб за різними формами (освітньо-кваліфікаційними рівнями та освітніми ступенями молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра) за 51 спеціальністю з 23 галузей знань. Здобувають освіту близько 1 300 іноземних студентів із майже 50 країн світу.

За міжнародним рейтингом вищих навчальних закладів QS World University Rankings, СумДУ входить до ТОП-групи (3 %) провідних університетів світу, про що вже в передмові ректора, та класифікується як університет із високою дослідницькою продуктивністю. За цим рейтингом, СумДУ – у першій п'ятірці серед українських вишів. А входить до каталогу кращих дослідницьких університетів світу від Шанхайського рейтингу на позиції 500+ та до авторитетного каталогу кращих університетів світу від рейтингу Times Higher Education (THE).

За даними всесвітніх інтернет-рейтингів Webometrics та uniRank СумДУ посідає 4 місце серед ЗВО України, а також займає високі позиції в європейському рейтингу U-Multirank, який визначив більшість показників навчальної, позанавчальної, міжнародної та інших сторін діяльності СумДУ такими, що перевищують середньосвітові значення. Університет першим із українських ЗВО пройшов у 2014 році незалежний зовнішній аудит компанії QS та здобув найвищі оцінки

(5 зірок) за кількісним та якісним складом викладачів, задоволеністю студентів якістю навчання, умовами й доступністю навчання, соціальною спрямованістю діяльності та E-learning.

Згідно з результатами міжнародного рейтингу Round University Ranking, що складається за даними однієї з найбільших інформаційно-аналітичних компаній світу Thomson Reuters, СумДУ – на 671 позиції серед ЗВО світу й на четвертій – серед вітчизняних. Згідно з міжнародним рейтингом SCImago Institutions Rankings, СумДУ посідає 6 місце серед ЗВО України, входить до ТОП-200 університетів Центральної та Східної Європи. А за версією міжнародного екологічного рейтингу UI GreenMetric 2017, входить до ТОП-200 університетів світу та посідає першу сходинку серед українських вишів.

СумДУ серед лідерів науково-освітнянського простору України, за даними наукометричної бази Scopus, за кількістю цитувань світовою науковою спільнотою публікацій науковців університету та індексом Гірша. А за результатами дослідження якості наукової діяльності університетів за цитованістю вчених у Google Scholar, опублікованим Webometrics, наш університет посідає 4-е місце серед вишів України. Також входить до трійки кращих університетів України за показниками міжнародної діяльності, згідно з рейтингом «ТОП-200 Україна». Має високі позиції за результатами консолідованого рейтингу вітчизняних університетів «Osvita.ua»: лідер освіти північного регіону, 7 місце серед усіх ЗВО.

За кількістю призових місць у Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт СумДУ має найвищий показник, а за кількістю призових місць у Всеукраїнських олімпіадах із навчальних дисциплін, напрямів підготовки, спеціальностей – знаходиться серед лідерів України.

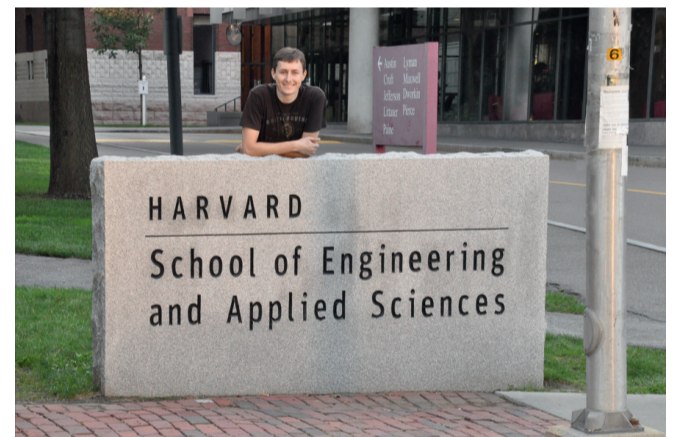
СумДУ – підписант Великої Болонської Хартії Університетів, є членом Міжнародної асоціації універ-

ситетів, Європейської асоціації університетів, Євразійської асоціації університетів, Асоціації економічних університетів Південної та Східної Європи та регіону Чорного моря, Міжнародної обсерваторії IREG з академічних рейтингів та кваліфікацій, Мережі інститутів міжнародної освіти та інших міжнародних організацій.

Університет – постійний партнер спільних проєктів у рамках міжнародних грантових програм Європейського Союзу (Tempus, Erasmus Mundus, Jean Monnet, Erasmus+, Horizon 2020), Програми розвитку ООН, Британської Ради, Світового банку, двосторонніх наукових і дослідницьких проєктів, грантів приватних фондів. Реалізується більше за 200 грантів щорічно. За останні 5 років обсяг дослідницької роботи у рамках міжнародних грантових проєктів збільшився у 20 разів.

Налагоджено співпрацю з більше ніж 200 партнерами з Японії, США, Великобританії, Німеччини, Австрії, Франції, Бельгії, Швеції, Польщі, Литви, Болгарії, Чехії, Словаччини, Румунії, Південної Кореї, Китаю та інших країн світу.

Активно реалізуються довгострокові та короткострокові програми міжнародної академічної мобільності, стажування та практики за кордоном для студентів, аспірантів, науково-педагогічного й адміністративного персоналу з перезарахуванням одержаних результатів.

Л. Суходуб – член-кореспондент НАН України, завідувач кафедри біофізики, біохімії, фармакології та біомолекулярної інженерії

В університеті працюють члени-кореспонденти Національної академії наук України, майже 130 докторів наук, професорів, близько 700 кандидатів наук, доцентів, діють докторантура, аспірантура за 21 спеціальністю, спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій. Діють філія кафедри ЮНЕСКО з інформаційних технологій, TOEFL-центр, ресурсні та навчальні центри Microsoft, Cisco, PortaOne, Delcam, NETCRACKER, 1C, Siemens, SAS, MindK та інші.

ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Університет має розвинену високотехнологічну бібліотечно-інформаційну систему, яку становлять більше ніж 3,1 мільйона примірників на паперових носіях. Електронна бібліотека має доступ до найвідоміших електронних інформаційних баз світового інформаційного простору. Бібліотека університету – дипломант Всеукраїнського конкурсу «Бібліотека року». Репозитарій СумДУ, за результатами «Ranking Web of Repositories» від Webometrics, займає першу позицію в Україні.

Базою даних Web of Science Core Collection індексуються три наукових журнали Сумського державного університету – «Маркетинг і менеджмент інновацій» («Marketing and Management of Innovations»), «Журнал нано- та електронної фізики» («Journal of Nano- and Electronic Physics»), «Наноматеріали: властивості і застосування» («Nanomaterials: Applications and Properties»). Останні два також індексуються базою даних Scopus.

Культивується 36 видів спорту, працює майже 100 спортивних секцій, діють спортивні команди вищої ліги, близько 100 студентів є рекордсменами та призерами Олімпійських ігор, чемпіонатів світу, Європи, України.

До складу української збірної на XXX літніх Олімпійських іграх у Лондоні увійшли три студенти і магістранти, а на XXII зимових Олімпійських іграх у Сочі – шість студентів і магістрантів СумДУ. Саме вони здобули золоті медалі в естафетній гонці з біатлону, бронзові медалі у боксі та біатлонному спринті.

На XXVII Всесвітній зимовій Універсіаді Дмитро Русинів здобув «золото» в індивідуальній гонці, «срібло» – у мас-старті та «бронзу» – в естафеті у складі української збірної. На I Європейських Іграх Артем Хомула здобув бронзову нагороду з дзюдо. На XXVIII Всесвітній літній Універсіаді «срібло» з волейболу в складі української збірної здобули три студенти СумДУ, «бронзу» вибороли дзюдоїсти Богдан Ядов і Тетяна Левицька. На XXIX Всесвітній літній Універсіаді дзюдоїст Андрій Колесник виборов бронзову медаль.

За підсумками універсіад і чемпіонатів України, СумДУ знаходиться у трійці лідерів (у відповідній категорії ВЗО) та на високих позиціях серед усіх вишів України.

Наведене свідчить не лише про потужні темпи розвитку університету як науково-навчально-виробничого комплексу та його успішність, а й про налаштованість на поширення спектра освітніх послуг та доступності якості освіти.

У принциповому плані ідеологія подальшого розвитку університету визначається тезою «НАУКА-ОСВІТА-КУЛЬТУРА». І остання її складова узагальнює роботу з формування високих естетичних смаків, здорового способу життя, формування висококваліфікованих фахівців, творчих особистостей, які поєднують ґрунтовні знання зі стійкими громадянськими позиціями, високими моральними та етичними нормами.

Свій 70-й день народження університет зустрічає в атмосфері культури науки та знань, культури та виховання, що в органічному поєднанні формує власне, індивідуальне обличчя навчального закладу, творить його майбутнє. Усе це і є тим підґрунтям, тим фундаментом, на якому закладаються основи підвищення якості наукових досліджень та підготовки фахівців, виховання громадянина України.

За всім цим – ініціативна, творча робота колективу, підтримка держави, керівництва області, міста, підприємств, організацій, установ і, зрештою, – усього суспільства, яке ставить перед університетом нові й нові завдання. У медиків є прислів'я: «Організм живе, доки розвивається». Сумському державному університету старіння не загрожує.

Фрагмент ілюстрований фото з різних Візитівок. **Екземпляри книги передані до бібліотечно-інформаційної системи СумДУ, і кожен бажаючий може ознайомитися з ними детальніше.**

ВІД УСІЄЇ ДУШІ –

так називався концерт із нагоди 70-річчя СумДУ та святкування Дня освіти. Але назву таку можна повноправно дати всім урочистостям, що відбулися на початку жовтня.

Від усієї душі ректор **Анатолій Васильєв** привітав присутніх в актовій залі університетівців і гостей, ґрунтовно й водночас лаконічно зробив екскурс в історію Ювіляра, зазначив її ключові дати – від 1948 року, коли в Сумах створили заклад, що надавав вищу освіту інженерно-технічного спрямування, до 1993-го, коли почав функціонувати Сумський державний університет. А ще – згадав поіменно очільників вишу в різні часи. Квіти й оплески залу отримав **Ігор Ковальов**, який був ректором СумДУ впродовж 30 років! Говорячи про сьогоднішній день, **Анатолій Васильєв** акцентував увагу на міжнародному авторитеті СумДУ, підтвердження чого є його входження, згідно з престижними рейтингами, до авторитетних каталогів кращих дослідницьких університетів світу, а також на тому, що наші студенти вже багато років поспіль є лідерами у Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт та в олімпіадах із різних дисциплін, здобувають вагомі перемоги в спорті, культурно-мистецькій і соціальній діяльності.

Від усієї душі яскравий букет із пісень і танців подарував працівникам освіти Культурно-мистецький центр СумДУ, талановиті вокальні й хореографічні колективи вишу, першокорисники. Перед початком концертної програми працівники комплексу громадського харчування підготували фуршет для учасників святкування та гостей СумДУ.

Вручення нагороди ректорові

Від усієї душі 12 жовтня вітали СумДУ із визначною датою поважні гості з Міністерства освіти та науки України, обласної державної адміністрації, департаментів та установ ОДА, обласної ради, міської ради, члени наглядової ради СумДУ, представники закладів вищої освіти області та України й багато інших. Першим із вітальним словом звернувся т.в.о. голови Сумської ОДА **Вадим Акперов**, який зачитав привітання від Президента України **Петра Порошенка** та нагородив Почесною грамотою Голови Сумської обласної державної адміністрації **Володимира Касьяненка**, доцента, проректора з науково-педагогічної роботи і фінансово-економічної діяльності; **Костянтина Кириченка**, начальника відділу міжнародних зв'язків; **Тетяну Гребеник**, директора Політехнічного технікуму Конотопського інституту СумДУ; **Людмилу Приступу**, професора, завідувача кафедри внутрішньої медицини післядипломної освіти.

Почесні грамоти Національної академії педагогічних наук України групі університетівців вручив її президент, а також голова наглядової ради СумДУ **Василь Кремень**, який зазначив: «Сумський державний університет – славетний, один із найбільш знаних в Україні, Європі та світі. Підтвердження того – місця в авторитетних рейтингах, гучні перемоги». А медаллю «Григорія Сковороди» нагородили ректора СумДУ – **Анатолія Васильєва**.

До привітань долучилася т.в.о. генерального директора Директорату вищої освіти й освіти дорослих МОН України **Алла Рибалко**, яка зачитала привітання від Міністра освіти та науки **Лілії Гриневич** і ректора Київського національного університету імені Т. Шевченка **Леоніда Губернського**.

Нагрудним знаком МОН України «За наукові й освітні досягнення» нагородили **Вільяма Залозу**, професора, завідувача кафедри технологій машинобудування, верстатів та інструментів; **Світлану Швачко**, професора кафедри германської філології, а нагрудним знаком «Відмінник освіти» відзначили **Валентину Боровик**, доцента кафедри комп'ютерних наук, голову профспілки працівників освіти й науки університету; **Юрія Петрушенка**, професора, завідувача кафедри міжнародної економіки; **Анатолія Романюка**, професора, завідувача кафедри патологічної анатомії.

Крім того, університетівців нагородили Подякою Міністерства освіти і науки України, Почесною грамотою Верховної Ради, Почесною відзнакою Сумської обласної ради «За заслуги перед Сумщиною» III ступеня, Почесною грамотою та Подякою Сумської обласної ради й іншими престижними відзнаками. Більш детальна інформація та прізвища нагороджених на сайті sumdu.edu.ua.

Ректор СумДУ **Анатолій Васильєв** наголосив, що 70 років – це 70 кроків здобутків і безперервного розвитку університету: «Я впевнений, що найбільш гучні перемоги нашого колективу ще попереду. Сьогодні ми користуємося нагодою – ювілеєм, щоб висловити шану всім тим, хто творив історію і творить її сьогодні. Ми пишаємося нашими потужними науковими школами, науково-педагогічним складом, студентами, випускниками, які працюють у всіх кутках планети. Наша щира вдячність усім, хто на цьому сімдесятирічному шляху підставляв плечі. Я вірю у світле майбутнє нашого університету, упевнений у його вічній молодості!».

І ВЛІТКУ НАВЧАННЯ, І ВОСЕНИ

Третій рік поспіль громадська організація «The Interlink Academy for International Dialog and Journalism» (м. Гамбург) за підтримки Міністерства закордонних справ Німеччини запрошує активну й амбітну молодь до «Школи блогерів і громадських

Школа блогерів

журналістів». Літній інтенсив проходив у Запоріжжі, Полтаві та Чернівцях. Цьогоріч удруге школа стартувала й на кафедрі журналістики та філології СумДУ за участі громадської організації «МедіаКомпас». До Сум за цінним досвідом завітала молодь із Чернігівщини, Харківщини, Луганщини й Дніпропетровщини.

Основна ідея проекту – покращити навички молоді з використання новітніх інструментів комунікації, зокрема соціальних мереж. «Сьогодні важливо розвивати критичне мислення, уміти опрацювати факти», – наголошує координатор заходу, доцент кафедри перекладу Запорізького НУ **Олександра Головка**.

Роль Школи у формуванні свідомого громадянського суспільства

України гідно оцінили. Минулого року проект зайняв перше місце на Премії «Social Project Awards» у номінації «Освіта».

Навчають юних та активних шість журналістів-практиків, які час від часу змінюють один одного. До Сум знову завітав головний редактор «Агенції журналістських розслідувань «Четверта влада» Володимир Торбіч, лінійний продюсер телеканалу «UA: Рівне» Дмитро Бондар, а також новий тренер – журналістка Надія Бабинська-Вірна. «Навчитися блогерству за десять днів неможливо. Але зацікавити, мотивувати до подальших напрацювань – реально. Якщо порівняти куточок України, що я відвідав, то відповідно до рівня журналістської освіти Суми – «сильне» місто», – ділиться висновками **Володимир Торбіч**.

Півтора тижня 24 учасники Школи опанували алгоритми написання журналістських матеріалів, училися збирати й аналізувати одержані дані. Так, саме з їх ініціативи на електронну пошту керівних установ області в один день надійшли понад 20 запитів на інформацію. Студентка Криворізького педагогічного університету **Валерія Безуглова** не приховує емоцій: «У мене відбувся потужний старт для поповнення не лише теоретичних напрацювань, а й практичних навичок журналістської діяльності. Навчилася монтувати відео в професійній програмі «Adobe Premiere Pro», використовувати інфо-

графіку. Раніше вважала, це щось надскладне. Тренери знайшли індивідуальний підхід до кожного...».

Учасники «Школи блогерів і громадських журналістів» створили шість соціально значущих медіапроектів. І кожна з ініціатив варта уваги. На розгляд журі представили соціальний ролик про патогенний, небезпечний вплив надмірної віртуальності виховання на дітей, гендерне дослідження щодо кількості жінок в органах самоврядування Сумщини. Проаналізували учасники й місцеві засоби масової інформації на наявність заповнених матеріалів. «Школярі» створили сайт із метою захищення прав студентів. Звісно, не оминули й злободенні сумські проблеми – безпритульних тварин і громадського транспорту. Інтернет-платформу з правами студентів «Student's Law Skills» визнали найкращим медіапроектом Школи. Її авторів нагородили цінними подарунками.

У вересні під егідою також ГО «Interlink Academy» (м. Гамбург, Німеччина) викладачі нашого університету й ЗВО Рівного та Запоріжжя, журналісти з Полтави, Житомира, Чернігова, Конотопа взяли участь у проекті «TRAIN THE TRAINER» («Потренуй тренера»). Упродовж шести днів вони вдосконалювали навички разом із **Еріком Альбрехтом**. Німецький тренер розповів слухачам про основи передавання знань в інтерактивному навчанні й методи подання візуальної інформації. Та-

кож учасники Школи розробили плани для майбутніх тренінгів.

Вік живи – вік учися. Проте якщо студенти можуть опанувати одержані знання щонайменше до наступного літа, то викладачам незабаром доведеться зібратися знову. Оскільки проект реалізують кількома етапами, після другого (дистанцій-

«Потренуй тренера»

ного) 20–25 листопада всі учасники зустрінуться на кафедрі журналістики та філології СумДУ, щоб відтворити й узагальнити німецький досвід. «Три роки поспіль на кафедрі проходять навчання за підтримки «Interlink Academy». Дуже раді, що закордонні партнери нам допомагають у розвитку, а українські медійники – прагнуть покращити навички», – зазначає професор, завідувач кафедри **Олена Ткаченко**.

Каріна ХАЧАТАР'ЯН,
ЖТ-61

■ СТРУКТУРА

ІСТОТНІ ЗМІНИ НА КРАЩЕ

Просторі зали, сучасна техніка, різноманітні івенти ледь не кожного дня й багато іншого цікавого в Конгрес-центрі СумДУ. Лише кілька років тому він увійшов до структури нашого університету, а вже здатний запропонувати чимало чого такого, чого не міг раніше, і місту, і студентам, і для саморозвитку кожному бажаючому. Про позитивні зміни редакції розповів директор Конгрес-центру С. Л. Хвостов.

– **Сергію Леонідовичу, яка стратегія очолюваного Вами закладу?**

– Наш Центр – сучасний універсальний простір, що дозволяє проводити заходи різного спрямування: тренінги, семінари, конференції, презентації тощо. Незважаючи на дні, коли маємо відразу з десятків івентів, до кожного заходу готуємося ретельно, намагаємося детально дізнатися в замовника про ідею майбутньої події, пропонуємо формати проведення. Тобто наша стратегія – сприяння науковій, культурній та освітній діяльності у тих їх проявах, що потребують спеціального простору й мультимедійної техніки, щоб, як говорять, стіни допомагали нашим гостям у вирішенні їх завдань і проблем.

– **А як щодо фінансової складової діяльності Конгрес-центру?**

– Почну з того, що Центр – структура бюджетної установи, тобто СумДУ. Значить, основна наша мета, згідно з означеною стратегією, – виконання функцій конгресового напрямку саме для потреб університету. Сту-

дентські зустрічі, перформанси, конференції різної тематики – це пріоритет. Намагаємося всіляко мотивувати студентів до саморозвитку. Інша справа, коли одержуємо замовлення на проведення того чи іншого заходу від сторонніх осіб чи установ. Не втрачаємо, звісно, таку можливість, адже гроші за оренду приміщень Центру надходять на рахунок СумДУ, який, власне, і виділяє певні кошти на наше утримання.

– **Що змінилося відтоді, як колишня бібліотека УАБС одержала статус Конгрес-центру СумДУ?**

– До змін бібліотека працювала насамперед для студентів Академії банківської справи, тому не кожен бажаючий міг її відвідати: вхід лише за перепустками. Насправді, якою б великою й добре обладнаною не була споруда, головне – відвідувачі, а їх – читачів – приходило мало порівняно з масштабами та можливостями унікального приміщення. Тому, одержавши підтримку ректорату й особисто ректора Анатолія Васильєва, вирішили переформувати бібліотеку – зробити її центром суспільного, наукового, молодіжного життя. Спробували звільнити зали від стаціонарних меблів, тому що часто заходи потребують різних локацій. Експеримент виявився вдалим. Людей приваблює щось незвичне, тож намагаємося таке їм і пропонувати. Також зазначу, що продовжують функціонувати читальні зали, які відвідують не лише студенти, а й спеціалісти з різних установ і сфер знань. Наші фонди налічують 180 000 примірників. А ще – тепер кожен бажаючий може оформити читацький квиток і користуватися нашою бібліотекою.

– **Які заходи організували цьогоріч улітку?**

– У нас є кілька напрямів: науковий, презентаційний, виставковий, соціальний. Особливо запам'яталися проєкт із ораторського мистецтва, упродовж якого учасники вдосконалювали навички публічних виступів, а також «Північний водний форум», що зібрав усі служби водоканалів України. Ми навіть не уявляли, що вийде так класно. На першому поверсі стояли зразки устаткування для водопровідної системи, де й проходили майстер-класи. Чудово, що професіонали з різних куточків країни прийшли поділитися досвідом один із одним. Судячи з відгуків, усім сподобалося. Наприкінці серпня відбувся форум видавців Сумщини для поетів, письменників, митців, книголюбів, а форум «Спільнота проектних менеджерів Сумщини як складова розвитку IT-бізнесу» об'єднав представників провідних IT-компаній для обмінування досвідом, обговорення різних питань зі сфери спільних для них інтересів. Як виявилось, наш формат роботи оптимальний і для таких заходів.

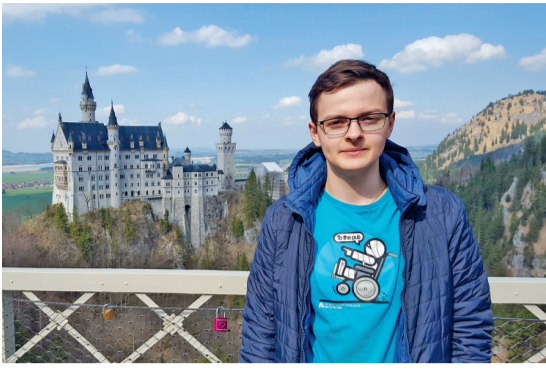
– **А що тепер плануєте?**

– Відкриття Школи підприємництва для ветеранів АТО, членів їх родин. Її мета – розвинення й удосконалення підприємницьких здібностей, що в майбутньому допоможуть відкрити власну справу, зробити вагомий крок у мирне життя. Нещодавно обладнали залу для Центру китайської культури. Відвідувачі вже з жовтня зможуть вивчати там китайську мову та заглиблюватися в тисячолітні традиції цієї колоритної, екзотичної для європейців країни. Плануємо й інші проєкти.

– **А який івент, Сергію Леонідовичу, точно ніколи не забудеться?**

– Одного разу одержали замовлення на проведення заходу від німецької аграрної компанії. Здавалося б, нічого незвичайного. Замовники орендували кілька залів з єдиною умовою: крім учасників та організаторів, не повинно бути більше нікого. Здивувалися, але, коли побачили величезні фури, із яких вони діставали свої меблі, обладнання, їжу, усе зрозуміли. Представники компанії привезли з собою навіть офіціантів! Ми усвідомили: подію планують масштабну, готувалися до неї з ранку до ночі – обладнали кілька приміщень, постійно змінювали можливі варіанти локацій. А сам захід тривав лише три години. Для нас він став корисним досвідом.

Запитувала Вікторія ГРИЩЕНКО,
ЖТ-61

Із Олегом Лук'яничуком зустрічаємося в центрі міста. Пунктуальний: у призначений час чекає на місці. На перший погляд – нічого незвичайного. Усміхнений і комунікабельний. Але за простою – численні перемоги, за усмішкою – серйозний підхід до справ, а за комунікабельністю – перемовини з провідними компаніями світу...

■ ОСОБИСТІСТЬ

ІТ-СФЕРА: НОВЕ ПОКОЛІННЯ ІЗ СУМДУ

Олегові 21 рік. Сум'янин. Перші наукові знання осягав у спеціальному навчально-виховному комплексі № 37 «Зірочка». Саме там, адже з дитинства має проблеми із зором. Дуже вдячний, що в НВК допомогли значно його покращити. Далі – Сумська гімназія №1. Із сьомого класу брав участь у різноманітних інтелектуальних змаганнях, тричі займав призові місця на Всеукраїнському етапі олімпіади з математики, отримував стипендії міського голови та губернатора. Закінчив гімназію із золотою медаллю. Успішно підтвердив свою освіченість зовнішнім незалежним оцінюванням. За тест із математики одержав 200 балів, українську мову та літературу й фізику склав на 198,5 і 199 відповідно.

Із такими результатами Олег очолював рейтинги найпрестижніших столичних закладів вищої освіти, але обрав спеціальність «Прикладна математика» в СумДУ. Говорить, що не пам'ятає, ким мріяв стати в дитинстві. На вибір професії вплинуло коло осіб, із якими спілкувався, оточення.

– Математика, програмування – усе начебто якось визначено наперед, передбачено. Упродовж олімпіад, математичних таборів познайомився з багатьма активними й захопленими своєю справою особистостями. Опановувати програмування надихнули саме нові друзі. Коли в Україні стався ІТ-бум, я вже знав, чого прагну: програмування стало улюбленою справою, можливістю розвиватися й досліджувати, а фінансова сторона – швидше приємним бонусом, ніж основним мотивом...

На другому курсі Олег уперше поїхав за кордон: напередодні Нового року спонтанно вирішили з другом відвідати Берлін. А за рік знову повернувся до Німеччини, але з інших міркувань.

– Думаю, одержати змогу стажуватися за програмою «Internship Program of German Business for Ukraine» допомогли гарне володіння англійською (також знає німецьку, китайську – авт.) і курси від компанії «NetCracker», що дали значно більше навичок та знань, ніж

очікував. За це дякую моєму менторові Юрію Дубинці.

Заявку на стажування хлопець подав ще влітку 2016-го, восени пройшов співбесіду. А на початку зими вже підписував контракт із найбільшим розробником корпоративного програмного забезпечення в Європі – компанією «SAP». Загалом стажуватися до Німеччини відправилися майже 30 студентів із різних куточків України. Олег радить усім спробувати взяти участь, адже ця програма

дає унікальний досвід, і не лише програмістам!

– Це зовсім не складно. Потрібно лише написати резюме та мотиваційний лист, узяти виписку з оцінками у своєму університеті. І, звісно, відправити такий пакет документів для розгляду. Удача усміхається наполегливим, амбітним, цілеспрямованим).

Стажування почалося 1 лютого 2017 р. і тривало півроку. За цей час Олег устиг виконати кілька завдань, специфіку яких, згідно з контрактом, не має права розголошувати.

– Мені дали змогу вчити нові мови програмування, технології. Коротко кажучи – розвиватися. Було нелегко, але водночас комфортно. Сподобалося, що стажерам давали завдання, безпосередньо пов'язані з продуктом. У трьох словах – надскладно, захоплююче, корисно.

У компанії, де вдосконалювали навички сумчанин і ще чотири стажери з України, панувала дружня атмосфера. На кожних вихідних студенти подорожували. Так, розповідає хлопець, відвідав майже всю Центральну Європу. Не зміг поїхати в Ірландію та Англію через труднощі з одержанням візи.

– Завдяки стажуванню не лише здобув цінний професійний досвід, а й побачив, як можна працювати інакше. Це була продуктова компанія, а не «аутсорс». Там зовсім інший підхід як до продукту, так і до процесу розроблення. У нас більшість проектів – такі собі спринти, а там – марафон.

Під час стажування хлопець подав заявку на «Erasmus +» (програму академічних обмінів, що дає змогу студентам поїхати в Європу на семестр чи два, повчитися й перейняти досвід). Через півтора місяця після завершення стажування знову повернувся в Німеччину, щоб паралельно з СумДУ навчатися в Університеті Кобленц-Ландау.

Після майже року подорожей повернувся до СумДУ, де закінчив четвертий курс і отримав диплом бакалавра.

– За чотири роки здобув знання й уміння, необхідні для подальшої професійної діяльності. Маю багато гарних спогадів про перемоги в олімпіадах, конкурсах наукових робіт, участь у конференціях і хакатонах. Познайомився з багатьма цікавими людьми та просто гарно провів час. За все це щиро вдячний своїй кафедрі й рідному університету.

Улітку Олег склав міжнародний іспит із англійської мови «TOEFL». Підтвердив рівень С1, набравши 108 балів із 120 можливих. Зізнається, що не все вдавалося з першого разу. Наприклад, минулого року відхилили його заявку на участь у програмі наукових обмінів ім. Вільяма Фулбрайта. Проте цьогоріч він спробував знову й усе-таки отримав запрошення на співбесіду. Хлопець вважає: головне – не здаватися і займатися тим, що справді подобається.

**Каріна ХАЧАТАР'ЯН,
ЖТ-61**

■ МЕДІАБЕЗПЕКА

Інтернет і ми: читати, відволікаючись на читання

І справді, чому робимо в Інтернеті те, що робимо, і не можемо інакше...

Трохи теорії. Відомий факт із нейронауки, що мозок «пластичний». Якщо якась діяльність стала для людини неактуальною, зв'язки між нейронами поступово слабшають. А якщо людина здобуває навички, формуються нові. Тому, шановні студенти, не вірте батькам, які говорять: «От ледар, чому не знаєш англійської? Я б вивчив, але в мене вік не той». Згідно з теорією пластичності мозку, така відмова недоречна. Тому нехай покажуть приклад – їхній мозок не гірший.

Для вивчення нового має значення повторюваність і час. Після першого заняття такі зв'язки ще слабкі, згодом міцнішають, легкооперуємо новими знаннями. Але якщо покинемо вправи, зв'язки почнуть потихеньку руйнуватися.

Звичка до перемикання уваги. Найочевидніше – «ходіння» зі сторінки на сторінку, із посилання на посилання, виконання кількох завдань одночасно, що-секундне прийняття рішень (переходити/не переходити за посиланням тощо).

До перемикання захоочує сам спосіб наповнення сторінок. Зазвичай текст, який читаємо, чи відео, яке дивимося, оточені безліччю посилань: рекламними банерами, заголовками інших публікацій, пунктами меню, вікнами, що з'являються... Завдяки міцним нейронним зв'язкам автоматично опрацьовуємо таку складну інформацію. Так досвідчений водій орієнтується на дорозі, хоча на перших заняттях в автошколі доводилося прикладати багато зусиль, щоб не заплутатися в дорожніх знаках, ситуації на проїжджій частині.

Унаслідок мережа формує в користувача звичку не концентруватися довго на інформації, часто перемикається. На цю тему Ніклас Карр написав книгу «Пустушка: що Інтернет робить із нашим мозком». Автор звертає увагу, що раніше завдання прочитати довгу статтю або книгу не спричиняло проблем, а тепер важко навіть відносно невелику публікацію дочитати до кінця. З'явилася звичка, навіть переглядаючи цікаві для тебе, але довгі відео, усе одно робити перерви (на чай, перевіряння пошти, телефонну розмову).

Тому Youtube рекомендує блогерам для більшої кількості переглядів створювати відео тривалістю до 10 хвилин.

Такий спосіб заробітку в інтернет-медіа: чим більше сторінок сайту переглядає користувач, тим більше реклами бачить, і тим більша ймовірність, що натисне на якусь, і тим більший прибуток одержить сайт. Проте й самі показники кількості переглядів, часу, який людина проводить на сайті, сприятливо впливають на його рейтинг у пошуковій системі. Цікаво, що сьогоднішні школярі й студенти – покоління цифрових аборигенів – здебільшого навіть не знають із власного досвіду, як це – кілька годин не відволікатися від читання НА ЖОДНЕ ІНШЕ ЧИТАННЯ (повідомлень у месенджері, оновлень у соцмережах і т. д.). Тому й порівнювати ні з чим.

Неправильно, однак, однозначно стверджувати, що такі зміни роблять людей гіршими, бо йдеться про адаптування до нового середовища. Більше того, як зазначав Ніл Постман, читання протиприродне для людини, адже вимагає тривалий час майже нерухомо сидіти на місці й учить глибоко концентруватися. Але вдається таке небагатьом. Здебільшого означені зміни мають негативні наслідки: людина не здатна концентруватися, має поверхневі знання й не може ґрунтовно мислити. І це історично значущі зміни для всього людства.

Полізавадальність. В Інтернеті (або краще сказати «через» наявність Інтернету) ми часто робимо кілька справ паралельно. Навіть під час важливих справ (директор на нараді, студент під час виступу на занятті, викладач упродовж лекції) може дозволити собі якщо не відповісти, то хоча б прочитати повідомлення, що дзеленькнуло в месенджері. Донедавна вважали, що полізавадальність корисна. Із тих часів існують рекомен-

дації, наприклад уникати дитині іншомовні аудіозаписи під час гри (щоб несвідомо засвоювала мову). Із появою нових методів дослідження науковці змогли встановити: коли людина робить одночасно кілька справ (наприклад, виконуючи домашнє завдання, переписуючись із другом і слухаючи музику), інформація, що в цей час надходить у мозок, відкладається неправильно, тому її значно важче потім згадати.

Невміння розрізняти основне й другорядне. У 2012 році науковці Рос і Трейсі Еллоуей проводили дослідження з користувачами Facebook, Twitter і Youtube. Учасники виконували завдання, а експериментатори періодично надавали їм інформацію для відволікання. Виявилось, що активні користувачі соцмереж рідше пропускали повз увагу зайві подразники (порівняно з людьми, які майже не користуються соцмережами). Загалом активні користувачі приділяли однакову увагу як потрібній, так і зайвій вхідній інформації. Соцмережі стимулюють цю навичку з двох причин. По-перше, ми звикаємо реагувати на більш яскраве (красиве, незвичайне), а не на більш важливе. По-друге, саме поняття «більш» і «менш» важливого пов'язане з метою. А в соцмережі користувач найчастіше заходить без конкретної мети.

Зниження емпатії. Як пише Ніклас Карр: «Ця культура постійних відволікань і перебивань підриває не лише увагу, що допомагає глибоко мислити, а й увагу, що веде до глибоких зв'язків між людьми». Він стверджує: чим більше нас відволікають, тим менше ми здатні співчувати, правильно зчитувати емоції іншої людини, розуміти її думки. Отже, соціальні медіа, що потенційно могли б стати середовищем взаєморозуміння та підтримки, фактично ще більше розучують нас бути уважними до інших.

Незважаючи на всі попередження, ми, звісно, продовжуватимемо в тому самому дусі. Особливо молодь. Як показало дослідження, проведене Кетрін Гріні з колегами, навіть якщо підлітки добре поінформовані про ризики конкретної поведінки, вони все одно продовжуватимуть так поводитися. Науковці пояснили схильність підлітків до ризикованих учинків такими факторами, як пошук сенсації, досвіду, схильність до нудьги, уседозволеність, невміння контролювати свої внутрішні стимули в поєднанні з високою самооцінкою (я розумний і все контролюю). Ну й чим ми не підлітки?

**Юлія КОЗИР,
кандидат наук із соціальних комунікацій**

■ KIM – 50!

Кафедра іноземних мов – одна з найстаріших в університеті – відсвяткувала своє 50-річчя. Вона не випускова, проте це не зменшує її значущість і внесок у підготовку кваліфікованих фахівців.

Наша мета – перетворення навчального процесу в плідну співпрацю викладачів зі студентами, аспірантами та колегами з інших кафедр, створення певного англомовного середовища. Цьому сприяють пошук нових форм навчальної роботи, використання інноваційних технологій і високоякісних навчально-методичних матеріалів, активізація позааудиторної роботи, комунікативна та професійна спрямованість всього навчального процесу.

Такий підхід до навчання іноземних мов почав формуватися ще в 90-ті роки минулого століття, коли зацікавленість в оволодінні іноземними мовами була безпрецедентною. Із різних причин. Викладачі іноземних мов спрямовували зусилля не

на формальні показники, а на результат, яким університет міг і може по праву пишатися. Багато випускників саме завдяки гарному рівню англійської, якого набули впродовж факультативних занять понад планове аудиторне навантаження, стали ініціаторами, ідейними наставниками

ної компетенції. Усі вони так чи інакше пов'язані з вирішенням проблемних завдань. Фактично це інтелектуальна гра, що поєднує критичне мислення, знання з конкретної галузі, властиві науковому дискурсу поняття та функції. Але це також і комунікація, тому що учасники обмінюються ідея-

навіть найкращий, викладач не може гарантувати всім, хто прагне до знань, вагомі результати. Кожен сам відповідальний за свої успіхи й невдачі. Студенти ефективніше завоюють матеріал тоді, коли вони є активними співучасниками, а не тоді, коли просто виконують указівки викладача. Отже, успішність залежить не стільки від того, що називають «teaching», скільки від власних зусиль – «learning». І лише ті студенти можуть успішно вирішувати поставлені завдання, які вміють

НЕ СТІЛЬКИ «TEACHING», СКІЛЬКИ «LEARNING»

важливих бізнес-проектів, що обумовило кар'єрне зростання багатьох із них. Визначальними стали саме зацікавленість і мотивованість до вивчення англійської, а не можливість одержати додаткові бали з дисципліни.

Одна з особливостей сучасного етапу розвитку суспільних відносин – зростання суспільного попиту на володіння мовами міжнародного спілкування, насамперед англійською. Сучасний фахівець повинен не лише бути всебічно ерудованим, креативним, гнучким, націленим на подальший професійний розвиток, а й мати гарні навички міжособистісної та професійної комунікації. Тому не можна ігнорувати функцію англійської мови як засобу комунікації в галузі професійних відносин. Отже, метою вивчення мови є також одержання студентами можливості, бажання та засобів для самостійного покращання умінь. Сам процес потрібно зробити більш творчим і цікавим як для студентів, так і для викладачів.

Неважко перелічити види професійної діяльності, що потребують мов-

ми, пояснюють свої рішення, обговорюють їх доцільність, порівнюють пропозиції та умови реалізування обраних проектів. Мова й дискурс стають інструментами для вирішення інтелектуальних та соціальних завдань.

Наш досвід показує: використання активних методів навчання, орієнтованих на майбутню професійну діяльність студентів, – найпотужніший мотивуючий фактор. Навіть студенти з низьким рівнем мовної підготовки залюбки беруть участь у створенні цікавих повідомлень і презентацій, дискусіях, обговореннях та інших комунікативних проектах. Актуальні й ефективні такі види діяльності, як захист кваліфікаційних і науково-дослідних робіт іноземною мовою, доповіді студентів на англомовних конференціях, наукова робота в студентських гуртках при Лінгвістичному навчально-методичному центрі кафедри.

Русійна сила такого підходу – студент із його особистісними якостями, перевагами, здібностями й рівнем мотивованості до навчання взагалі та оволодіння мовою зокрема. Ні один,

планувати своє навчання та додержуватися такого плану.

Незважаючи на труднощі, ми оптимістично сприймаємо можливість зробити університетську спільноту англомовною та сподіваємося, що спільні зусилля всього колективу СумДУ, який зараз святкує своє 70-річчя, сприятимуть цьому.

Галина ЛИТВИНЕНКО,
завідувач кафедри іноземних мов

Від редакції. Серед численних привітань кафедри з ювілеєм чимало закордонних: із Чехії (Ігор Білошапка та Дмитро Мулін), Німеччини (Ольга Паска), Італії (Наталія Шевченко), волонтер Корпусу Миру – Бенджамін Стіварт, інші. Також привітали й колеги із СумДУ: Надія Костюченко – доцент, в. о. декана ФПКВ; Вячеслав Москаленко – доцент та ст. науковий співробітник лабораторії інтелектуальних систем; Олена Медвідь – канд. філ. наук, доцент кафедри перекладу; Дмитро Фільченко – начальник центру бенчмаркінгу та веб-менеджменту СумДУ, інші. Детальніше – на сайті кафедри іноземних мов: kim.sumdu.edu.ua.

■ ВИДАВНИЧІ ПРОЕКТИ

«МАШИНА ВРЕМЕНИ» Н. Н. НЕПЛЮЄВА»

навчався дев'ять років точних наук, мови, що й стало поштовхом до створення аграрного й промислового виробництв. Також братчики мали власні театральну трупку, балетну студію, симфонічний оркестр та оркестр народних інструментів, тобто розвивалися духовно. Незважаючи на війни й революції, учні Миколи Неплюєва стали видатними художниками,

співаками, музикантами, диригентами та керівниками агрономічних господарств. Книга актуальна, тому що розглядає злободенні теми українського сьогодення, містить фотографії учасників Хрестовоздвиженського братства, їхніх сімей.

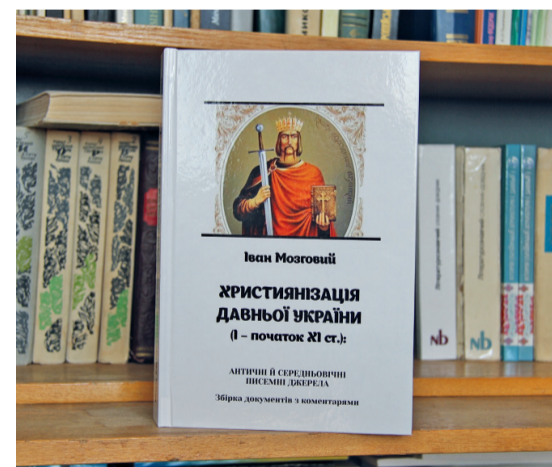
Також Леонід Мельник представив нові книги «Зелена економіка (досвід ЄС і практика України у світлі III та IV промислових революцій): підручник» і монографію на таку ж тему (російською мовою). Вони та серія дитячих казок, разом із ними презентована в Сумському прес-клубі, побачили світ у видавництві «Університетська книга» за сприяння бізнес-групи компаній «Технологія» та її керівника Володимира Зайця.

співаками, музикантами, диригентами та керівниками агрономічних господарств. Книга актуальна, тому що розглядає злободенні теми українського сьогодення, містить фотографії учасників Хрестовоздвиженського братства, їхніх сімей.

Також Леонід Мельник представив нові книги «Зелена економіка (досвід ЄС і практика України у світлі III та IV промислових революцій): підручник» і монографію на таку ж тему (російською мовою). Вони та серія дитячих казок, разом із ними презентована в Сумському прес-клубі, побачили світ у видавництві «Університетська книга» за сприяння бізнес-групи компаній «Технологія» та її керівника Володимира Зайця.

«ХРИСТИЯНІЗАЦІЯ ДАВНЬОЇ УКРАЇНИ (I – початок XI ст.)»

У видавництві «Колаж-Принт» під такою назвою вийшла друком ґрунтовна праця завідувача кафедри філософії СумДУ, професора Івана Мозгового. В основі видання – аналіз античних, візантійських, арабських, західноєвропейських, скандинавських, давньоукраїнських та інших документів. На сторінках книги відображений історичний процес упродовж тисячі років – від апостола Андрія Первозваного (першого учня Христа) до князя Володимира Великого. Читач поринає в бурхливу добу нашого минулого, дізнається про фундаментальну роль християнства, яку воно відіграло в становленні наших державності, культури, цивілізації в цілому. Праця містить не лише факти про релігійне життя на теренах сучасної України під час Античності й Середньовіччя, а й широкі панорами, цікаві подробиці формування спільноти праукраїнців, жорстокої боротьби наших предків із загарбниками, зусилля для розвитку господарства, міст і політичної системи. Загальноукраїнський і міжнародний контексти книги переплітаються з відомостями про минуле нашого краю, давні племена, які проживали там, літописні міста й формування культурних осередків. Видання унікальне, не має анало-

гів ні в Україні, ні за кордоном, несе фантастичну за обсягом інформацію.

Книга видана згідно із Програмою економічного-соціального розвитку Сумської області на 2018 рік, затвердженою рішенням Сумської обласної ради, і призначена для науковців, студентів усіх спеціальностей, тих, хто цікавиться минулим рідного краю.

Екземпляри означених видань автори передали до бібліотечного комплексу СумДУ, тож бажаючі можуть ознайомитися із ними ближче.

■ ПРЕЗЕНТАЦІЇ

Мудра Варшава – КНИГА НЕ ПРО КОТІВ

Так буває, знаєш (особисто чи заочно) людину, але, чим вона живе, навіть не здогадуєшся. А коли дізнаєшся деталі біографії, розумієш, скільки в тебе з нею подібно: місця проживання й навчання, спеціальність, захоплення, прагнення...

М и справді всі дужі схожі й водночас дуже різні. Яна Опарій, яка навчалася в СумДУ, брала участь у «Золотому інтегралі», очолювала самоврядування ІФСК, працювала на обласному телебаченні, пройшла частину свого непересічного життєвого шляху, яким власне й відрізняється від інших. Тепер до її здобутків додалося й звання – письменниці. Одержала його після виходу в світ роману «Мудра Кішка Варшава», який презентувала в Києві, Варшаві, Одесі та, звісно, Сумах, зокрема в нашому університеті.

– Яно, колись думала, що напишеш і видаси власну книгу?

– Ніколи не думала і не мріяла. Навіть самі нотатки, що ввійшли до книги, зібрала задовго до того, як зрозуміла, що книга буде. Після СумДУ навчалася в магістратурі у Польщі. Там і знайомилася з українками-іммігрантками, які розповідали мені свої історії. Саме вони й стали основою рукопису роману.

– Отже, книга про життя українок за кордоном?

– Так, у книзі описала долі трьох різних героїнь, які приїхали за кордон. Навіть більше скажу, десь більша частина книги – абсолютно реальні історії, що за журналістською звичкою занотувувала впродовж спілкування. У ресторанах завжди просила ручку: «can you give a rap?» (сміється). Не знала тоді, що з таких нотаток вийде. Розуміла, що досвід моїх співбесідниць справді цінний, тому що не кожен потрапляє в подібні ситуації. Мені дуже боліло: проблема адаптування в іншомовному середовищі з іншою ментальністю існує й існуватиме надалі, ти сам нічого з нею не можеш удіяти. Коли повернулася в Україну та чистила свій ноутбук, знайшла ті нотатки, перечитувала й

думала, що з ними робити. Одні помістила у свій блог, інші – ні: вони й увійшли до книги.

– Написати роман – це довго?

– Швидше так, ніж ні. Ти виношуєш задум рік, два, п'ять... Відбуваються різні події, зустрічаєш різних людей... Це тривалий процес, а сісти й написати книгу, тому що потрібно або хочеться, просто неможливо.

– На обкладинці зазначено «лауреати Смолоскипа». Це ще одна перемога, із якою можна вітати?

– Так, роман став лауреатом престижного літературного конкурсу. Подала, до речі, заявку останнього дня – 31 грудня. А коли прийшла відповідь від організаторів, навіть не зрозуміла, виграла чи програла. Здебільшого, коли кудись запрошують на нагородження, із самої форми запрошення очевидно, запрошують як статиста чи як переможця. А тоді навіть не збагнула, що й до чого. Коли назвали моє прізвище на нагородженні, узагалі здавалося, що почулося.

– «Мудра кішка Варшава» – назва роману, а герої аж ніяк не коті. Чому так?

– Книга не про котів, так (усміхається). Нехай кожен таку назву розуміє по-своєму. Навіть буду вдячна, якщо після прочитання хтось напише мені й скаже, як саме.

– Наскільки мені відомо, ти дуже багато подорожуєш, принаймні 24 країни – істотний досвід. Із якої країни, з твого досвіду, краще почати мандрувати світом?

– Із Грузії. Там таксист водночас тобі мама, тато та подруга: усе розкаже, покаже, надає порад. Узагалі дуже яскрава й колоритна країна.

Дар'я ДАНИЛОВА, ПЛ-61

Над містом починав синіти вечір, але того Ліза не бачила, бо вікно кімнати виходило на внутрішній двір, іноді його називають по-модному «патіо». Тож про колір вечора дівчина могла судити лише з клаптика неба, що обмежувався стінами з кованими балконними перилами вздовж трьох із них (четверта, глуха, являла собою обписане кольоровою крейдою полотно для дитячої творчості). Яскравою плямою на тлі неба зеленів каштан, коріння якого вперто проривалося з-під бруківки.

Ліза любила свій двір. Їй подобалося йти спекотного дня вулицями міста, знаючи, що за кованою брамою старовинної арки чекає приємна прохолода. Ніколи не поспішала виходити з-під арки, завжди сповільнювала крок, милуючись вуличними ліхтариками. Іноді уявляла, як сто чи двісті років тому в цій же арці який-небудь князь зустрічався з коханою княгинєю. Щоправда, навіряд чи у такому будинку жив князь, імовірніше якийсь багатий міщанин. Нехай і так: цей пан прогулювався тут зі своєю дружиною, а її довгі спідниці шелестіли, торкаючись цегляних стін арки.

З арки Ліза потрапляла на бруківку двору та піднімалася сходами на високий ганок до дверей квартири. Коли поверталася з університету, батьки були ще на роботі, але на неї чекав уже приготований мамою обід. Клацав замок, і двері відчинялися. Вона любила цей ганок. Усього їх у дворі два, решта мешканців триповерхівки заходили через під'їзд.

Ліза вдихнула глибше. Повітря цього вечора смачне! У ньому змішалися пахощі сусідських петуній, що завітчували весь балкон тітки Марії, аромат свіжоскошеної трави та приємного домашнього диму. Закінчувалося літо, а воно завжди пахло димом, тим солодкий димом, що тягнувся з-за парканів приватних будинків, коли люди палили бадилля з городів. Дівчина відійшла від вікна й влаштувалася з книгою на м'якому ліжку під лампою.

Вітер грався напівпрозорою фіранкою, то надуваючи її, як вітрило, то висмикуючи за віконну раму на вулицю. Фіранка радо тріпотіла, б'ючись об цегляну стіну, але далі, у ту синю височину, куди летів вітер, майнути не могла й

безсило обвисала на підвіконні. Новий подув – фіранка знову випнулася дугою, а Ліза з подивом почула чудову мелодію. Цікаво, може то з філармонії? Та ж ні, філармонія за три будинки звідси, а тут ніби поруч лунає. Дівчина підвелася з ліжка й прислухалася. Мелодія, спочатку тиха й непевна, тепер набрала сили та розпливалася такими напрочуд ніжними хвилями, що Ліза мимоволі завмерла.

Співала флейта. Її срібний голос оповідав якусь давню казку, то наслідуючи тьохкання солов'я, то повільно тягучи ноту, то спадаючи, то знову зринаючи у зоряне небо. Зовсім не сучасна мелодія, а гостя з минулих століть, певно, із епохи Бароко, коли красуні носили довгі сукні з ліонського чи іспанського шовку, всипані коштовностями та пишно драпировані мереживом і стрічками. Та й знатного походження чоловіки вдягалися не менш яскраво – оторочені мереживом чоловічі сорочки, багато гаптовані каптани та короткі штани. Так, це дивна старовинна музика. Флейта сміялася срібним голосом десь зовсім недалеко, в одній із квартир внутрішнього дворика.

Дівчина почала роздивлятися. Прочинені майже всі вікна – і не дивно, літо спекотне. З якого ж із них ллеться мелодія? Поряд на заквітчаному балконі завмерла причарована тітка Марія в обіймах свого чоловіка, у вікні навпроти притулилися до шибки семирічні двійнята Дмитрик і Оксанка, за ними виднілася старенька бабуся Марта. Двір слухав флейту.

Ліза навпочіпки повернулася до ліжка. Ішла так, ніби боялася різким рухом чи звуком перервати мелодію. Сіла. У сусідній кімнаті притишеними голосами перемовлялися батьки – їх також заворожила флейта, не хотілося галасувати, умикати телевізійну балаканину, сваритися, ображатися чи кудись поспішати.

Флейта втихомирювала шалений ритм життя, знищувала образи та відроджувала любов спокій. При ній хотілося ходити й говорити якомога тихіше, ніби вона полохливий птах, що готовий умиць зринуть в небо та зникнути.

Хто ж цей таємничий музикант? Ліза опустила на ліжку й спробувала його уявити. Так, він саме з тієї давньої епохи: вродливий юнак у розшитому сріб-

– Він із дитинства флейтою займався. Не батьки змушували, а сам хотів. Закохався в музику, і все тут! Потім довелося кинути. Але флейту не забув, брав до рук час від часу. Знаєш, коли ми зустрі-

лися, скільки разів під моїми вікнами грав!

Отакої! Вона думала, що принців уже не існує, а виявляється, принц – не зовнішність, не каптан із діамантовими гудзиками... А жінка продовжувала:

– Ось і вчора вирішив молодість згадати. Каже: «Зіграю тобі!» Я й не проти, іноді так хочеться відпочити від біганини та галасу (під флейту це найкраще виходить), але його відмовляла: люди довкола, вечір уже, може комусь заважає тимемо. А він уперся – зіграю, і все!

– Галино Іванівно, – ледве зуміла вимовити Ліза, – Ви нікому не заважаєте. Будь ласка, нехай він і сьогодні грає! І завтра! Нехай грає!

Жінка усміхнулася:

– Гаразд, я йому переповім.

Вони вже давно вийшли з арки та стояли на тротуарі. Повз них проходили люди...

Відметушився день, відгуділи авто, над містом знову засинів оксамитовий вечір. На першому поверсі в ліжку засинала дівчина під чарівні світи флейти, сподіваючись, що її принц (хоч і без білого коня) обов'язково з нею зустріне. Нехай і в одному з майбутніх снів!

Юлія Лазуткіна

ФЛЕЙТА

Цьогоріч наша студентка (ПР-51) зайняла 2 місце в VII міжнародному літературному конкурсі творів для дітей та юнацтва «Корнійчуківська премія» у номінації «Проза для дітей молодшого віку. Українські автори» із твором «Ксерокс».

лом каптані, з-під рукавів якого видніється мереживо сорочки. Засміялася сама до себе: просто принц із казки. Незабаром флейта стихла. Над містом запала ніч...

Наступного ранку дівчина мала йти у справах. Тож, двічі клацнувши ключем у замку, вона зійшла з ганку. А з під'їзду вийшла сусідка Галина Іванівна – вже немолода дружина юриста. Ліза вважала, що її чоловіка, опецькуватого й лисого дядька нічого, крім його паперів, не цікавить. Завжди заклопотаний, неговіркий, бігає від під'їзду до арки, від арки до автівки. Дівчина привіталася:

– Доброго ранку!

– О, – сусідка, яка порпалася в сумочці, підняла очі, – доброго, Лізо! Разом вони попрямували до арки.

– Галино Іванівно, а ви часом не знаєте, хто вчора так гарно на флейті грав? Щоки жінки несподівано спалахнули рум'янцем:

– Мій чоловік, Яків Олександрович.

Ліза на мить завмерла. Чи правильно розчула? Той гладкий лисий дядько з паперами? Помітивши подив дівчини, жінка пояснила:

■ СУМСЬКИЙ ФОРМАТ

«ШКІЛЬНА ЛІГА СМІХУ» – ПЕРША В УКРАЇНІ

Ще навесні в Сумах стартувала перша в країні офіційна «Ліга сміху» для школярів. Чому саме тут? Суми – лідер за кількістю команд телевізійної версії. Крім того, на рішення про відкриття Ліги вплинуло те, що СумДУ має досвід організування подібних заходів: із 2006-го – проводили регулярний шкільний чемпіонат, із 2009-го – «Шкільну лігу КВН», із 2015-го – «Школу сміху» із зірковими тренерами. А вже цього року сумський формат підготовки підростаючого покоління офіційно схвалила студія «Квартал 95», тому його трансформували в «Шкільну лігу сміху».

Порівняно з телеверсією, у нас є певні особливості щодо наставників. У форматі «Шкільної ліги сміху» тренер учить, передає досвід, пояснює нюанси написання та сценічної гри. Завдяки цьому смішні «полотна» народжуються у творчому тандемі. Секретом продук-

тивності й по-справжньому дружньої атмосфери є те, що один тренер працює лише з однією командою – це дозволяє максимально перейняти досвід наставника.

Учасникам дебютного сезону пощастило з тренерами. Ними стали: Костянтин Губеладзе та Юрій Рябенко (актори команди «Ніколь Кідман»); Артем Сагітов (актор команди «Ось ці хлопці»); Юлія Чудаєва (акторка команди «Луганська збірна»); Дмитро Сидоров (актор команди «Улюблене місто»); Ілля Бондаренко (актор команди «Готель 72»); Катерина Черкасова (акторка команди «Жіноча збірна Бездрика»); Фелікс Редька (актор команди «Вечірні Суми» і відомий стендап-комік). Завдяки їм у юних лігосмішників є чудова можливість навчитися писати «полотна», грати батли, підготуватися до формату «Ліги сміху» вже зі шкільного віку.

У «Шкільній лізі сміху», як і в телевізійній, обов'язковий і найважливіший етап – редагування. Перевіряють і готують команди не менш досвідчені лігосмішники, фіналісти 4 сезону – Денис Ловчев та Ілля Глуценко, актори телевізійної команди «Готель 72». Із такими редакторами й жарти писати легше, і на сцену виходити не страшно. Також знає підхід до юних гумористів директор Ліги Анастасія Павленко, яка виховала вже не одне покоління «зірок». Вона керівник студії КВН СумДУ та двох сумських телевізійних команд «Ліги сміху».

Зважаючи на те, що й «Готель 72» і «Ніколь Кідман» починали свій творчий шлях у Сумській шкільній лізі, нинішні школярі також мають усі шанси дій-

ти до участі в проєктах на одному з найпопулярніших каналів нашої країни.

А щойно, 15 жовтня, в актовій залі СумДУ відбувся півфінал, у якому 6 шкільних команд разом зі своїми тренерами з числа телевізійних лігосмішників змагалися за путівку до фіналу. Зокрема грали конкурс «полотно» на тему професій, а також перевіряли вміння імпровізувати в конкурсі «зворотня розминка». За сумою балів визначилися два фіналісти Ліги – команди «Женский формат» та «Нарасхват». А команда «Преспіритас» виборола собі місце у фіналі в пісенному батлі. Загалом же переможцем Кубка півфіналу стала команда «Женский формат» (тренер Юрій Рябенко з «Ніколь Кідман»).

Фінал відбудеться 2 грудня (також в актовій залі СумДУ).

Вікторія ГРИЩЕНКО, ЖТ-61

■ ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ

ПОЛЕ ДЛЯ СІЯННЯ ДОБРИХ СПРАВ

Серед численних привітань Ювіляра із 70-річчям варті уваги й відеопривітання студентів-волонтерів, які провели також акцію «Салют побажань».

Волонтерський рух у СумДУ має двадцятирічну історію. Ідея його створення належить студентам, які в 2006 році запропонували об'єднати всіх, хто прагне займатися доброчинністю, стали ініціаторами численних благодійних акцій і проєктів різного спрямування. У 2018 році кількість бажаних долучитися до лав волонтерів становила близько 100 студентів із усіх інститутів та факультетів нашого університету. На постійній основі сьогодні працюють близько 200 активістів.

Варто зазначити, що волонтерське життя насичене: відвідування дитячих будинків та інтернатів усієї області, акції різного спрямування, заходи, орієнтовані на благоустрій, чистоту вулиць обласного центру й багатьох інших. Спільно з міськими соціальними службами наші студенти організували й провели понад 15 акцій, найвідоміші з яких: «Серце – дитині», «Допоможемо сільським школам», «Милосер-

дя», «Подаруй усмішку дітям», «Від серця – до серця».

Студенти-волонтери активно пропагують здоровий спосіб життя. А ще – просто дарують усім гарний настрій, безкоштовні обійми, вітання тощо. Щороку кількість добрих справ збільшується, поповнюючись новими заходами. Цьогоріч волонтери вперше провели благодійний вечір поезії та дискотеку, щоб наблизити й залучити до

волонтерських справ більше молоді. Також важливі завдання на сьогодні – просування інклюзивної літератури для школярів молодших класів, проєкт «Толерантність до іноземних громадян» і допомога тваринам із притулку. У планах ще багато нового й корисного.

Волонтерський загін СумДУ – неодноразовий переможець різноманітних конкурсів, фестивалів, має багато подяк і

грамот. Цьогоріч волонтерів університету нагородили сертифікатом та цінним грошовим призом за перемогу в конкурсі креативних діджитал-робіт у рамках комунікаційної кампанії з підтримання толерантності та взаєморозуміння в суспільстві «Віднайди повагу», ініційованої Міжнародним Центром Перспективних Досліджень за підтримки ПРООН в Україні.

Наші волонтери провели перший Міжнародний форум серед однодумців із інших закладів освіти Сумщини, мета якого – об'єднання та примноження зусиль. Також учасники волонтерського руху СумДУ співпрацюють із Товариством Червоного Хреста в Україні та Клінікою, дружньою до молоді.

Студенти-волонтери досягають успіху й в індивідуальних конкурсах. Минулого року Валерія Антоненко стала учасницею закордонної волонтерської програми «Volunteer program by Erasmus +» у Турції, а цього року – уже в Македонії.

Отже, як бачимо, волонтери СумДУ мають широке поле діяльності, на якому можна посіяти безліч добрих справ. Місце для втілення Вашої доброчинності теж знайдеться, тому долучайтеся до нашої команди.

У ювілейні дні стало відомо, що народний депутат Олег Медуніца подарував студентству СумДУ сертифікат на екскурсію до Верховної Ради, який вирішили передати нашим волонтерам за їх доброчинні справи.

**Анастасія ВИХРОВА,
Вікторія ГИЧКАЛЕНКО, ЖТ-51**

УВАГА, КОНКУРС!

Наступного року побачить світ другий випуск альманаху студентської літературної творчості «Поетех». Перший – з'явився у 2010 році. Нагадаємо, що таку назву придумали студенти, твори яких увійшли до альманаху. Ім, до речі, належать ідеї оформлення обкладинки й заставок до кожної з добірок (репродукції виконаних власноруч батиків). Звісно, за вісім років багато змінилося в долях авторів «Поетеху». Хтось працює за кордоном (Ян Склабинський – у Німеччині, Ангеліна Мелешко – у США, Яна Опарій займається спільними польсько-українськими проєктами), хтось захистився й працює на рідній кафедрі (Юлія Микула, тепер Козир, та Марина Осюхіна), хтось перебрався до столиці (Наталка Меднікова й Анастасія Котляр) тощо, але майже всі вони продовжують займатися літературною справою. Зокрема, А. Котляр устигла не лише попрацювати сценаристом на СТБ і зіграти одну з головних ролей у популярному серіалі «Київ удень і вночі», а й видати збірку поезій «Китохор»; Яна Опарій нещодавно презентувала свій роман «Мудра кішка Варшава». І Настя, і Яна в різні роки ставали лауреатами престижного літературного конкурсу «Смолоскип».

Отже, упродовж останніх місяців 2018-го та чотирьох місяців 2019 року триватиме відбирання творів для наступного випуску «Поетеху». Уже відомі декілька претендентів на публікування в альманасі. Це переможці конкурсу «Альтер-его» попередніх років: Наталка Пищик, Тетяна Ліра й Ірина Сіпко. Бажуючі спробувати свої сили й узяти участь у конкурсі можуть надіслати поетичні (до 160 рядків) та прозові (1 200 знаків із пробілами) твори на електронну адресу lazutkinayulia@gmail.com (Юлії).

«РЕЗОНАНС»
газета Сумського державного університету
«REZONANCE»
Sumy State University Press

Реєстраційне свідоцтво СМ №020
Перший номер газети вийшов у світ 29.10.1991.

Обсяг – 2 друковані аркуші,
приведені до 8 полос формату А-3.
Віддруковано: ПБКФ «МакДен»,
м. Суми, вул. Тополянська, 16.
Адреса редакції:
м. Суми, вул. Римського-Корсакова, 2,
корпус «Г», кімнати: 1107, 1110.
Телефони: 68-78-50; 33-02-25.

Шеф-редактор **Олена Ткаченко**
Редактор **Василь Чубур**
Коректор **Олена Федя**
Відділ інформаційно-редакційної діяльності
Більше новин на сайті sumdu.edu.ua
Електронний архів газети
<http://sumdu.edu.ua/rezonans>

Автори фото:
**Людмила Дудченко,
Сергій Малюк,
Світлана Пилипенко**